برنجی سنه — شمدیلك هر پنجشنبه نشر اولونور — نومرو : ٥١

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده فلبه‌لی
احمد حلمی

اداره وتحریر محلی :
جغال اوغلی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتملیدر .

نسخه‌سی هر یرده یکرمی پاره‌در .

٧ ربیع الاخر ٣٢٩

حکمت

واعتصموا ولا تفرقوا : اتحاد خیاندر تفرقه ماتدر

شرائط اشتراك :
سنه‌لکی ٣٠ ، آلتی آیلغی
٢٠ غروشدر

خارجك اجنبیه ایچون :
سنه‌لکی ١٠ ، آلتی آیلغی ٦ فرانقدر. اعلانات ایچون
اداره مامورینی محمد ذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

٦ نیسان افرنجی ١٦١١

٢٤ مارت ٣٢٧

اوچ سنه‌لك زمان ، اصولسزلكك ، مسلكسزلكك ، ادارهٔ شخصیه وشخصیتك محافظه وبنابرین ادامه‌سنه مصروف اولدی . جمعیته‌ده بو قدر سوز کلدی . بو اصولسزلكك دوامی محال اولدیغندن احتیاج اونی تقلیب ایده‌جکسه‌ده اتحاد وترقی‌نك اعلا وامنیت ایتدیکی رجال سیاسیه ، بو انقلاب شرفندن حصه‌یاب اولامایه‌جق ووطن وملتنه قارشی وظیفه‌سنی یاپمامش صاییلاجقدر .

شهبندر زاده قلبه‌لی
احمد حلمی

انتقادات

فاس‌ك حال حاضری دولایسیله ،
تفرقه عاملرینه ، عربایتی سومه‌ین عربلره

هنوز استقلالنی غیب ایتمه‌مش اولان دورت مسلمان حکومتندن فاس ، ذاتاً مؤدیٔ زوال برحالت ایچنده سورونوب کیدییوردی . بودفعه‌ده ظهوره کلن قانلی اختلاللر ، آن اقولی تسریع ایده‌جکه بکزه‌یور . مولای عبدالحفیظ تحت سلطنته کچه‌لی چوق زمان اولمامشکن ، یکی براختلال زواللی فاسی ینه قانلر ایچنده براقمشدر . تلغراف خبرلری صحیح ایسه امیر حاضرك برادری مولای صالح اعلان سلطنت ایتمشدر . باری بواختلاللرده سیاسی ، مدنی ، دینی برغایه وارمی ؟ اصلا ! سلطان صالحك حالت روحیه‌سیله یمنده‌کی سرسری ادریسك ویاخودزیدی حمیدالدین‌ك ، ویاخودده قرون وسطی طوائف ملوکنك حالت روحیه‌سی آراسنده هیچ برفرق یوقدر . شواحوالك اسباب صمیمیهٔ تاریخیه وفنیه‌سی دوشونولوب‌ده مورخ ومنقدشهیر « علامه‌ابن‌خلدون »ك عرب قومنك ذهنیتی حقنده‌کی محاکمهٔ داهیانه‌سنه حیران اولمامق الدن کلمیور .

فاس اختلالاتی ایله اقوام وحشیه وبدویه مقاتلاتنك هیچ برفرقی یوقدر . ذاتاً اهالیٔ محلیه‌نك ذهنیت وسویه‌سی بوقبیل مقاتلات مفترسانه‌یه پك زیاده مستعد ایکن ایشك ایچنه اجنبی انتریقه‌سی‌ده قاریشیور . سیاست اجنبیه‌نك هدف ومقصدی عالم اسلامك هرکوشه‌سنده بردر ، شوقدرکه هرطرفك مقاومتی مختلف اولدیغندن تأثیراتی‌ده مختلف‌اولویور . فرانسه حکومتنك فاس ایله پك مهم علاقه‌سی واردر . فاس ، مستقل قالیر ، انتباه واعتلا ایدرسه افریقای اسلامی‌نك انتباهی ایچون الك مهم برعامل اولور . فاس اهالیسی اون ایکی ملیوندن زیاده‌وغایت جسوردر . مملکت منبت ومعدنجه چوق زنکیندر . تجارت اصوللری اولسه افریقای وسطی‌نك برقسم تجارتنه‌ده مرکز اولا بیلیر . شوحالده منتبه برفاس جزایردن فرانسزلرك طردی ایچون الك طبیعی بر عامل اولدیغندن فرانسه بومملکتی ، او وظیفه‌یی یاپه‌جق حاله کتیرمه‌مکه چالیشمغه مجبوردر . لکن برمستقل مملکتی انتباهدن ارکچ منع ایتمك ممکن اولامایه‌جغندن ایشك الك قولایی ممکنسه فاسك استقلالنی محو ایتمك وهیچ اولمازسه اونی کوز اچامایه‌جق برحالده بولوندیرمقدر . ایشته بوایکنجی حاله دائما موفق اولان فرانسه ، بوکون برنجی‌نك پك ممکن اولدیغنی کومکله قریرالعین‌در .

عجبا سویهٔ رهبری وارشاده کلمش اولان اولاد عرب ، زواللی فاس ایچون نه یاپدی ؟ عثمانلیلغك سایهٔ حماست وفدا کاریسنده ، استانبولك مزین صالونلرنده ، اولمایان برعرب ـ تورك مسئله‌سی احداثنه چالیشانلر ، قلوب صالونلرنده قهرمان کسیلنلر ، او چال چکه شاعرلر وخطیبلر ، هم دین وهم قان قارداشلری اولان فاسلیلر ایچون نه یاپدیلر ؟

تورکار ، همده چوغی افکار ضاله‌یه قاپیلان غافل قارداشلری طرفندن ایقاع ایدیلن ، عظیم مشکلات ومتمادی اختلافات یوزندن کندی کندیلرینی دوشونه‌میه‌جك حاله کلمشکن ، ینه وظیفه‌لرینی اونوتمیورلر ، ینه عالم اسلامك هرنقطه‌سنی کندی وطنلری ، هرعضوینی کندی یوره‌کلری بیلیورلر ، چالیشیورلر ..وقان اغلایورلر .

شبان عرب !

عود چاله‌نك ، یهودی قیزی اویناتمه‌نك نوع مخففی وفقط سائرلرینی اضلال ایده‌جکی ایچون دها مضری اولان شاعرانه تفرقه‌جو وطفره‌کولقله وقت کچیره‌جککز یرده افریقاده سزی بکله‌ین ، همتکزه افتقار ایدن قارداشلرمز آراسنده‌نشر معارفه ورفع جهله وهریرده تعمیم اتحاده همت وغیرت ایدیکز . هذا صراط مستقیم !

شیخ مهدی بن عروسی

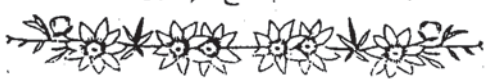

حکمیات

تربیه ، ایکنجی یارادیلیشدر .

— ٥ —

تربیهٔ متوسطه‌نك تفصیلاتنه کیریشمزدن اقدم ، تلقین کیفیتنك تربیه مسئله‌سنده‌کی اهمیت عظماسندن وتربیه اساسلریله علم اخلاق اساسلرینك مشابهتندن بحث ایتمك ایسترم . تلقین ، صوك درجه‌ده مهم فنیه‌دندر . شوحالده بوتأثیرلرك هربریسی روح انسانی‌ده آزچوق تحولات میدانه کتیره‌جکندن انسانده معتزله‌نك یاپدیغی کبی برارادهٔ تامه فرض ایتمك اصلا دوغری برشی اولاماز .

انساندهکی اراده‌یه «جزؤیه» صفتنی اضافه ایتمکله برحقیقت‌افاده ایدلمش‌واراده مسئله‌سی حل اولونمش صاییلماز .

کرك فن وکرك حکمت نقطهٔ نظریله مسئله‌یه نظر ایدیله‌جك اولورسه اراده ، تصرف‌حالنه کله‌نجه هیچ کیمسه‌یه تماماً اضافه ایدیله‌مه‌یه‌جکنه قناعت حاصل اولور . ایکی اراده تصوری : ایکی وجود ، ایکی فاعل تصوری مسئله‌سی‌در . بومبحثی آدمیت فصلنده‌اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایده‌جکمزدن ملخصاً دیرزکه : حقیقت اعتباریله انسان هرقدرت‌واراده‌دن محرومدر . لکن حال طبیعیسی وبوحالك ایجابی اعتباریله انسان کندنده برانتخاب ، مناقشه واراده حق وقوتی کوریرکه کندیسنده برارادهٔ فرض ایتمك ومسئول اولمق ایچون بوقدری کافی‌در .

ذات ؛ صفات ؛ افعال — اولا اشیا وانسانی تدقیقدن باشلایالم . هرشی ، برطاقم احوال متحوله‌یه برطاقم اشکال والوانه مالکدر ، بزبرشیئك نه‌اولدیغنی تعریف ایتمك ایسته‌سك ، اونلری تعداد ایده‌رز : فلان شی ، اوزون ، یشیل ، طاتلی ، الی آخره » دیرز . بونلر ، اوشیئك صفاتیدر . بوصفتلر تحول وتبدل ایده بیلیرلر ، کیمیسی آزالیر ، قوتله‌نیر ، چوغالیر ویاخود افول ایدر . کیمیسی تبدیل شکل ایلر . لکن بوتحولاته رغماً ثابت قالان برخصوص واردرکه اصل شی دیدیکمز اودر . ایشته بوثابت قالان واوصافه موصوف اولان شی « ذات » در . ذاتك،اوصاف عدیده‌سنجه حصوله کلن تحولات فعالانه‌سی وبواوصافك دلالتی‌اعتباریله اولان‌زندکیسی ایسه افعال‌در . یعنی اوصافك شکل فعالیتی افعال‌در. صفات ، حسب‌الایضاح ، ذاتیه ، ثبوتیه ، سلبیه وسائره کبی انواعه تقسیم‌ایدلدیکی کبی‌افعال‌ده ارادیه، ضروریه وسائر کبی انواعه تقسیم اولونور . اصل حکمته تماس ایدن ومهم برمسئله تشکیل ایدن جهتی شودر :

اوصاف وافعال ، بر ذاتیتك تحولات وصفحات ، شئون وتظاهراتی‌می‌در ! یوقسه ذاتیته منضم عوارض‌می‌در ؟ تعبیر آخرله صفات ، ذاتك عینی‌می‌در ؟ بو مسئله عصرلردن بری افکار افاضلی اشغال ایتمشدر .

وجودیون واکثریت متفننینه کوره صفات وافعال ، ذاتك عینی‌در ، زیراکه صفات وافعال دیدیکمز شی ، ذاتیتك تعیناتندن باشقا دکلدر . بر شیئی بلا تحلیل واولدیغی کبی نظر آلیرسه‌ق « ذات » در . تحلیل ایدر ، اجزای مشکله‌سنی آیری آیری تلقی ایدرسه‌ك « صفات » در .

مابعدی وار